

NAPOMENA

Cilj je prezentiranoga izbora predstaviti Kašića kao pisca i prevoditelja, najplodnijega hrvatskoga djelatnika katoličke obnove. Stoga su u knjigu uvršteni dijelovi (odlomci) iz svih dostupnih Kašićevih hrvatskih djela, objavljenih za vrijeme njegova života i onih koja su sačuvana u rukopisima (*Biblija, Venefrida*).

S obzirom na rodovsku raznovrsnost opusa, opseg izabranih tekstova određivan je prema pretpostavljenom zanimanju suvremene čitateljske publike. Rukopisni spjev *Sveta Venefrida* donesen je u cjelini prvenstveno jer je rijedak primjer hrvatske isusovačke drame, ali i zbog toga što je prvo transkribirano izdanje Franje Fanceva, objavljeno u časopisu *Vrela i prinosi*¹ 1938., danas teško dostupno. Kriterij jezično-stilskih posebnosti i njihove uloge u razvoju hrvatskoga standardnoga jezika također je utjecao na izbor tekstova.

Tekstovi su priređeni prema izdanjima objavljenima za autorova života. Iznimno je izbor iz djela *Pjesni duhovne od pohvala Božjijeh* (1634.) preuzet od Karla Horvata, koji je prema rukopisu pohranjenom u Biblioteca Apostolica Vaticana pje-

¹ O. Bartula Kašića: *Sv. Venefrida, duhovna tragedija*. Priopćio Franjo Fancev. *Vrela i prinosi*. Zbornik za povijest isusovačkoga reda u hrvatskim krajevima. Posebni otisak iz sveska 8 (1938). Sarajevo, 1938. Str. 116. – 168.

sme priredio za tisak i objavio u “Građi za povijest hrvatske književnosti” 1912. godine².

Izabrani odlomci iz *Biblije* (NSK, R 3613, sv. 1 – 3) i spjev *Sveta Venefrida* (NSK, R 5254) pripremljeni su i transkribirani prema rukopisima sačuvanima u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu.

Priredivačica nije intervenirala u sadržaj izvornika osim u izboru iz *Rituala rimskoga* i *Vandelistara*, gdje su između uglatih zagrada dodani međunaslovi (pjesme, molitve, psalmi, odlomci iz evanđelja) kao obavijesti o tipu teksta uklopljenoga u liturgijsku, odnosno obrednu knjigu.

U skladu s tekstološkim načelima niza Stoljeća hrvatske književnosti jezične osobine (glasovne, oblične, tvorbene, leksičke i sintaktičke) izabranih djela očuvane su u cijelosti.

Transkripcija je također usklađena s načelima niza.

Na mjestu praslavenskoga jata Kašić je pisao dvoslov *ie*, koji je zamijenjen sljedovima *je/ije* ovisno o kvantiteti sloga, odnosno u skladu sa suvremenim pravopisom. Sljedovi *ar*, *er* za samoglasno *r* transkribirani su sa *r*. Nesliveni izgovor označen je kombinacijama *l’j*, *n’j*, čime je uspostavljena opreka prema dvoslovima *lj*, *nj*. Također je dosljedno provedeno razlikovanje dvoslova *dj* i jednoslova *đ*.

Velika i mala slova, sastavljeno i rastavljeno pisanje riječi te upravni govor usklađeni su sa suvremenim pravopisnim pravilima.

Ukoliko nije otežavala razumijevanje teksta, sačuvana je Kašićeva izvorna interpunkcija.

Brojčane oznake koje Kašić uzima za datacije ili s kakvom drugom funkcijom prenesene su bez promjene.

Kratice su razriješene u uglatim zgradama.

U drami *Sveta Venefrida* Kašić obrojčava slike unutar činova kraticom (p^a) ili znamenkom (5.^a), što je riješeno dodava-

² Karlo Horvat: *Pjesni duhovne oca Bartolomeja Kašića*. – *Građa za povijest književnosti hrvatske*. Knjiga 7. Jugoslav. akademija znanosti i umjetnosti. Zagreb, 1912. Str. 200. – 237.

njem izostavljenoga dijela riječi u uglatoj zagradi p[rv]a, odnosno prenošenjem znamenke bez promjene.

U *Tumač imena i izraza* nisu uneseni latinski i talijanski citati koje je u pojedinim djelima preveo sam Kašić.

Talijanski pisane scenske upute na svršetku drame *Venefrida* donosimo paralelno s hrvatskim prijevodom Tonka Maroevića.

D. G.-B.